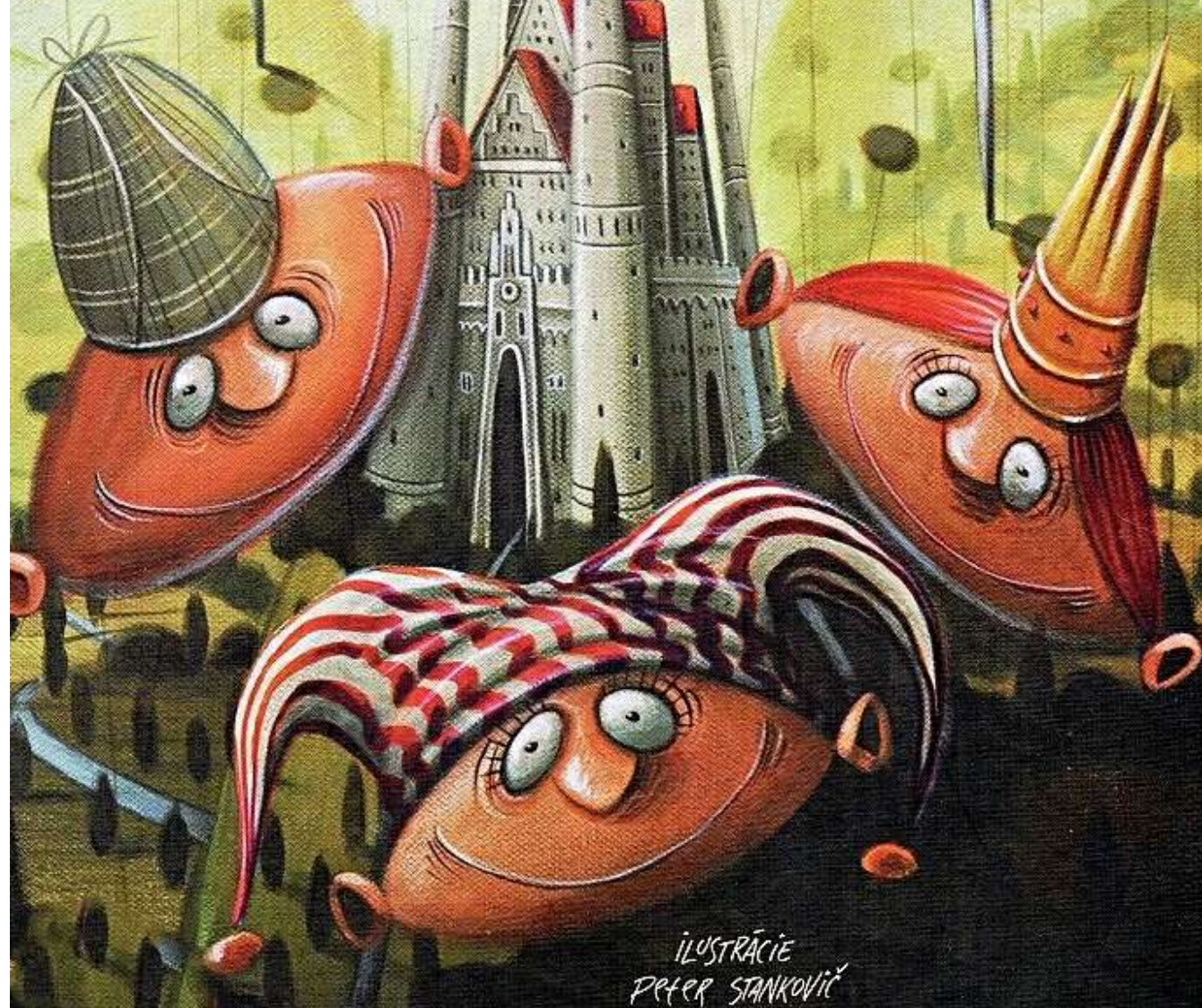

VĀCLAV ŠUPLATA

KRÁĽOVSKÝ DETEKTÍV SEBAŠTIÁN

DNEŠ

ZAJTRA

ILUSTRÁCIE
PETER STANKOVIČ

VÁCLAV ŠUPLATA

KRÁĽOVSKÝ DETEKTÍV SEBASTIÁN

ILUSTRÁCIE
PETER STANKOVIČ

To rozprávkové kráľovstvo je úplne obyčajné.

Je také obyčajné, že ak pôjdete náhodou okolo, ani si ho nevšimnete.

Nemá dokonca ani meno.

Kráľ Viliam mu hovorí „Moje kráľovstvo“, a tak ho aj všetci obyvatelia volajú „Moje kráľovstvo“, takže je to kráľovstvo všetkých, kto v ňom bývajú.

Kráľ Viliam je však úplne iný, ako jeho kráľovstvo.

Nie je ani obyčajný, ani taký istý ako iní králi, je jednoducho... jednoducho iný.

Jeho dcéra, princezná Nika, o ňom hovorí, že keby nemusel byť kráľom, mal by sa vrátiť do škôlky.

Deň veľkej ZÁHADY

Ten deň sa začal úplne rovnako, ako veľa iných dní.

Ráno vyšlo slniečko a svietilo čo mu lúče stačili; spevaví vtáci spievali čo im zobáčky stačili; noční vtáci spali čo im oči stačili; potôčik v kráľovskej záhrade žblnkotal čo mu žblnky stačili; skrátka všetko v tom kráľovstve robilo čo malo.

Princezná Nika sa práve učila dôstojne kráčať v krásnych dlhých šatách a chodila po hradnej komnate sem a tam, presnejšie, chodila od trónu k dverám, lebo kráľ Viliam raz rozhodol, že sem je k trónu a tam je k dverám.

Na tróne sedel kráľovský šašo Jašo a nechápavo ju pozoroval. Ničomu nerozumel, ale šašovia nemusia rozumieť všetkému, tak sa tým neznepokojoval.

Do komnaty zrazu vbehol kráľ Viliam a volal najhlasnejšie ako vedel:

„Všetci sem! Okamžite všetci sem!“

Princezná sa prestala prechádzať a prekvapene sa pozrela na svojho kráľovského otca.

„Aj ja otecko?“ opýtala sa.

„Áno dcérenka, aj ty!“ odpovedal kráľ.

„Ale ja som už tu.“

Kráľ sa zarazene zamyslel, ale rýchlo našiel riešenie.

„Tak teda choď preč, aby si mohla prísť. Veď vieš, som kráľ, a keď niečo rozkážem, tak to musí každý splniť.“

Princezná si len vzdychla, pokrútila hlavou a odišla z komnaty hundrajúc:

„Byť princeznou je niekedy veľmi namáhavé.“

Šašo na tróne zacinkal roľničkou, aby si ho kráľ všimol a opýtal sa:

„A čo ja veličenstvo? Tiež mám niekam ísť, aby som mohol prísť?“

„Teba som nevolal šašo, ty tu môžeš zostať,“ mávol kráľ rukou.

„Ale ak tu zostanem, tak budem tu aj keď ste ma nevolali,“ nedal pokoj šašo.

Kráľ sa znovu zamyslel.

„To je vlastne pravda.“ Ale hneď našiel riešenie.

„Tak choď preč a prídeš až ťa zavolám!“

„Ale vy ste vraveli veličenstvo, že majú prísť všetci, a ja som tiež všetci!“ mračil sa nespokojný Jašo.

„To je tiež pravda,“ šúchal si bradu kráľ. „Tak sa aspoň tvár, že si práve prišiel!“

„Dobre,“ prikývol šašo Jašo a tváril sa, že práve dobehol. „Volali ste ma veličenstvo?“ opýtal sa udychčane. „Ponáhľal som sa ako sa len dalo.“

Kráľ sa na neho prekvapene pozrel.

„Veď si tu už bol.“

„Ale vraveli ste, že sa mám tváriť, že som práve prišiel,“ nedal sa šašo.

„Áno, už si spomínam,“ prikývol kráľ, a hneď sa nahneval. „Tak potom mi povedz, kde sa toľko motáš! Volal som už dávno.“

„Volali ste len pred chvíľou veličenstvo.“

„Aspoň pred dvomi chvíľami. A neodvrávaj! Som kráľ!“ ukázal si prstom na hlavu, no hneď si spomenul, že na nej nemá kráľovskú korunu, lebo ju zabudol v spálni, a tak len mávol rukou.

V tej chvíli vošiel do komnaty kráľovský radca.

Vyzeral presne tak, ako má vyzeráť správny kráľovský radca. Bol to starší muž; mal dlhú šedivú bradu; oblečený mal tmavomodrý dlhý plášť, a v rukách držal akési tajomné, staré, zrolované listiny. V skutočnosti to boli len staré papiere, na ktorých nebolo nič napísané.

Aj tú dlhú, šedivú bradu mal len na gumičke. A v tom tmavomodrom dlhom plášti mu bolo stále teplo, ale kráľ sa kedysi, v nejakej rozprávke, dočítal, že tak má vyzeráť kráľovský radca, a tak musel vyzeráť aj on tak.

„Stalo sa niečo, veličenstvo?“ opýtal sa radca pokojne.

„Áno,“ začal sa žalovať kráľ. „Šašo mi odvráva, hoci dobre vie, že ku mne si to môže dovoliť jedine šašo!“

Radcu táto veta vôbec neprekvapila, lebo poznal kráľa už veľmi dlho, a tak sa opäť pokojne opýtal:

„Kvôli tomu ste všetkých volali, veličenstvo?“

„Nie,“ sadol si kráľ nahnevane na trón. „Keď som vás volal, to som ešte nevedel, že mám takého drzého šaša.“

Do dvier komnaty nazrela princezná Nika.

„Už môžem prísť?“

Kráľ jej rukou naznačil aby pristúpila bližšie a potichu sa opýtal:

„Dcérenka, nevieš prečo som vás všetkých volal?“

„Neviem otecko, ja som prišla len pred chvíľou,“ pokrčila princezná ramenami.

Kráľ sa znovu nahneval.

„No vidíte; ako si mám pamätať prečo som vás všetkých volal, keď som tu stále sám?!“ Potom sa zamyslel. „Musím to skúsiť ešte raz, možno si spomeniem.“

Vyšiel z komnaty, hneď však vbehol späť a kričal:

„Všetci ku mne! Okamžite všetci ku mne!“

Radca sa mierne uklonil:

„Už sme tu veličenstvo,“ ukázal na ostatných.

Kráľ nespokojne pokrútil hlavou.

„Ale to je veľmi rýchlo, to neplatí! Kedy som si mal spomenúť?! Choďte všetci preč a prídete až vás zavolám!“

Princezná, šašo i radca odišli z komnaty a zostali čakať na chodbe.

Kráľ si založil ruky za chrbát, začal sa prechádzať sem a tam, teda od trónu k dverám, a nahlas uvažoval.

„Pekne po poriadku. Ráno som vstal. Umyli mi zuby, obliekli ma, najedli ma, prišiel za mnou kráľovský pokladník, a potom som šiel sem do komnaty a kričal som - Všetci ku mne! Okamžite všetci ku mne!!!“

Princezná Nika, šašo Jašo a kráľovský radca vbehli do komnaty.

„Už ste si spomenuli veličenstvo?“ opýtal sa radca.

„Nie,“ pokrútil nespokojne hlavou kráľ. „Ja si len opakujem čo som dnes robil a nemôžem si spomenúť na to, že mi dnes ráno kráľovský pokladník oznámil, že v kráľovskej pokladnici chýba jeden celý zlatý dukát.“

„Myslím, otecko, že si si práve spomenul,“ upozornila ho princezná.

„Myslíš?“ opýtal sa prekvapene kráľ. „Možno máš pravdu. V každom prípade som vám chcel povedať, že v kráľovskej pokladnici chýba jeden celý zlatý dukát. A to znamená čo?“

„Že tam nie je,“ odpovedal šašo.

„Presne tak. A to znamená čo?“ opýtal sa znovu kráľ.

„Že tam predtým bol,“ povedal radca.

„Správne,“ prikývol nespokojne kráľ. „A to znamená...“

„...že ho niekto zobral,“ dopovedala za neho princezná.

„Výborne dcérenka!“ zatlieskal spokojne kráľ. V tej chvíli si spomenul. „Áno; to som vám chcel povedať. V našom hrade je zlodej!“

„Zlodej?“ opýtali sa všetci ostatní jednohlasne.

„Presne tak,“ povedal hrdo kráľ. „A viete ako som na to prišiel?“ opýtal sa namyslene.

„Zistili ste, že v kráľovskej pokladnici chýba jeden dukát,“ odpovedal pokojne radca.

„Ty to vieš tiež?“ zostal kráľ sklamaný a zlostne dupol nohou. „Tu všetci všetko vedia, a mne nikto nič nepovie!“

„Ale to ste povedali pred chvíľou vy, veličenstvo,“ upokojoval ho radca.

„No vidíš,“ nedal sa kráľ. „Keď ja niečo viem, tak ti to poviem!“

„Ale ako by sa do nášho hradu dostal zlodej?“ čudovala sa princezná. „Veď tu sa všetci poznáme.“

Kráľ sa zamyslel.

„Tak buď je tu niekto koho ešte nepoznáme, alebo je to niekto koho poznáme, ale ešte nevieme, že je zlodej.“

„Alebo vieme, že je to zlodej, ale ho ešte nepoznáme, a preto nevieme, že je tu,“ pridal sa šašo.

„Alebo to!“ hľadel kráľ nechápavo na šaša, potom sa otočil na radcu. „Do zajtra vyčítaš z múdrych kníh, čo sa robí, keď je v hrade zlodej a prídeš mi to povedať!“

„Ako si želáte veličenstvo,“ uklonil sa radca. „Ale keby ste si želali inak, mohol by som vám to povedať aj hneď.“

„Ja viem,“ mávol kráľ rukou. „Ale potom by to nebolo tak ako si želám ja, ale ako si želaš ty! Povedal som zajtra.“

Keď bolo zajtra

Ráno bolo rovnako krásne ako na začiatku tejto rozprávky. Spevaví i noční vtáci, potôčik i slniečko, všetci robili čo mali. Iné bolo hádam len to, že v kráľovskej spálni stál pri kráľovej posteli radca a trpezlivo čakal, kým sa kráľ zobudí.

„Čo robíš v mojej spálni?“ opýtal sa prekvapene kráľ, keď sa konečne zobudil, dozíval, pretrel si oči a zbadal radcu.

„Vraveli ste, aby som vám prišiel povedať, čo som vyčítal z múdрых kníh.“

„Lenže som ti kázal, aby si mi to prišiel povedať zajtra, tak príď zajtra!“

„Lenže to ste mi povedali včera, a tak je zajtra dnes.“

„Vôbec neviem čo hovoríš, ale vedel som, že zas nájdeš nejakú výhovorku!“ mávol rukou kráľ a radšej sa už s radcom nehádal. „Tak čo si zistil?“ opýtal sa.

„Veličenstvo, ak sa niekde objaví zlodej, treba ho chytiť,“ odpovedal pokojne radca.

Kráľ sa na neho udivene pozrel:

„Na to si potreboval celú noc?“

„Nie; to som vám chcel povedať už včera, ale vy ste povedali, že mám prísť zajtra, tak som prišiel dnes.“

„Nezačínaj zas!“ zoskočil kráľ z postele. Zamyslene podišiel k oknu a chvíľu nad niečím uvažoval. Potom sa pozrel na radcu. „No dobre, ale máme my nejakého hradného chytáča zlodejov?“

„Nemáme veličenstvo,“ odpovedal radca. „A aj keby sme mali, nemal by ešte čo chytať, lebo zlodeja treba najprv odhaliť.“

„Čo mu treba urobiť?“ otvoril kráľ od prekvapenia oči doširoka.

„Treba zistiť kto to je,“ vysvetlil radca pokojne.

Kráľ nechápavo pokrútil hlavou a zahundral:

„Mám to ja ale hlúpeho radcu. Veď keď toho zlodēja chytíme, tak budeme vedieť kto to je.“

Radca súhlasne prikývol a vysvetlil:

„Ale kým nevieme, kto to je, veličenstvo, nevieme koho máme chytať.“

„Tak chytíme všetkých čo sú na hrade, a keď pustíme tých čo nie sú zloději, tak nám zostane ten, ktorého hľadáme,“ povedal múdro kráľ. „Vidíš? A to som ani nemusel celú noc čítať múdre knihy.“

„Veličenstvo; v múdrych knihách som sa dočítal, že v niektorých krajinách majú na hľadanie zlodějov detektíva.“

„Čo majú?“ opýtal sa znovu udivene kráľ.

„Detektíva,“ začal vysvetľovať radca. „To je človek, ktorý pozná všelijaké triky a tajomstvá, vďaka ktorým dokáže odhaliť každého zlodēja.“

„Zaujímavé,“ kývol uznanlivo kráľ hlavou. „Takého by sme teraz potrebovali.“

„Pošlem poslov, aby nejakého detektíva našli a doviedli na náš hrad,“ povedal radca.

Kráľ sa však nahneval.

„Čo sa predbiehaš?!“ a potom rozkázal:

„Pošli poslov, aby nejakého detektíva našli a doviedli ho na náš hrad!“

„Povedal som vari niečo iné?“ opýtal sa radca.

„Nie, ale mal som to povedať ja, aby si vedel, čo máš urobiť,“ vysvetlil kráľ a naznačil radcovi, že môže odísť.

ČAKANIE NA DETEKTÍVA

Niekoľko dní kráľ netrpezlivo vyhliadal z okna; prechádzal sa po hradbách; postával na veži a poklepkával nohou, lebo sa kdesi dočítal, že to sa robí keď je človek netrpezlivý; prechádzal sa sem a tam po záhrade, pri čom si uvedomil, že v záhrade ešte neurčil kde je sem a kde je tam, ale teraz na to nemal čas, lebo teraz musel netrpezlivo čakať na detektíva.

Až napokon, práve keď kráľ netrpezlivo obedoval, vošiel do sály radca, a oznámil:

„Veličenstvo, dostal som správu, že poslovia sa už vracajú aj s detektívom. Zajtra by mali byť tu.“

„Konečne!“ potešil sa kráľ. „Už sa neviem dočkať vidieť detektíva pri práci.“

Šašo, ležiaci na tróne, zdvihol vystretý prst, a múdro povedal:

„Ale je tu problém. Za prácu treba zaplatiť. Ako vravím, veľký problém!“

Kráľ, ktorý si išiel práve odhryznúť z pečeného kuracieho stehna, prekvapene otočil hlavu k šašovi, vďaka čomu si kuracie stehno strčil do ucha, a zahryzol do prázdna.

„Aký problém?“ opýtal sa nechápavo.

Radca však Jašové slová pochopil a opatrne vysvetlil:

„Ak sa detektívovi podarí zlodēja odhaliť, akú odmenu mu ponúkneme?“

„Ako vždy,“ zasmial sa šašo.

„Nebud' drzý, šašo!“ zahriakol ho kráľ. „Môžeme mu ponúknuť ruku princeznej.“

„Veď vravím; ako vždy,“ neprestal sa smiať šašo, ale pre istotu sa schoval za trón.

„Veličenstvo; ruku princeznej ste už sľúbili tomu, kto z nášho hradu vyženie strašidlo, ktoré okrem vás nikto iný nevidel; aj tomu, kto vytiahne pečatný prsteň, ktorý niekomu spadol, z vášho prsta, do hradnej studne; aj tomu, kto vymyslí guľatú kocku na Človeče nehnevaj sa, aby sa lepšie kotúľala po stole...“

„No vidíš aké je to dobré platidlo,“ prerušil ho kráľ.

„Lenže mi máme len jednu princeznú,“ upozornil radca.

„Ale ruky má dve,“ odvrkol kráľ.

„No tak, veličenstvo!“ povedal pohoršene radca a pokrútil hlavou.

„Dobre, dobre,“ uznanlivo zahundral kráľ. „Ale čím mám teda detektívovi zaplatiť? Ak nájde stratený dukát, tak ja mu za to mám dať ďalších desať? To potom radšej nech ten jeden ani nehľadá.“

„Veličenstvo,“ upozornil múdro radca. „Nejde predsa o jeden stratený dukát, ale o to, aby sme chytili zlodēja.“

„Áno,“ prikývol kráľ. „Musíme nájsť zlodēja, aby mi vrátil môj dukát.“

„Aj to. Ale hlavne musíme nájsť zlodēja, aby neukradol ešte aj niečo iné,“ vysvetlil radca.

„Správne,“ znovu prikývol kráľ. „Musíme nájsť zlodēja, aby neukradol ešte aj niečo iné, ale hlavne, aby mi vrátil môj dukát.“

Radca si povzdychol:

„Veličenstvo, predsa nechcete za jeden, jediný dukát ponúknuť ruku princeznej!“

„To je asi málo, však?“ zamyslel sa kráľ a cháпavo pritakával. „V rozprávkach dávajú s rukou princeznej ešte aj pol kráľovstva.“

„Naopak veličenstvo...“

„Čo naopak? Najprv dávajú pol kráľovstva, a až potom ruku princeznej? Nie je to jedno?“

„Chcem povedať, že ruka princeznej za jeden dukát je priveľa,“ snažil sa zúfalo vysvetliť radca.

„No ale čo mám robiť, keď ten zlodej ukradol len jeden dukát?“ zosmutnel kráľ.

„Mali by ste vymyslieť inú odmenu.“

„Inú odmenu? Ruku princeznej som sľuboval ešte skôr ako sa princezná narodila, a zrazu mám vymýšľať inú odmenu?“ mračil sa nespokojne kráľ, ale napokon súhlasne prikývol. „No dobre. Do zajtra niečo vymyslím.“

Prichádza DETEKTÍV

Kráľ bol už na detektíva taký zvedavý, že sa od nedočkavosti snažil spať čo najrýchlejšie. Možno preto napokon prespal celé doobedie.

Keď sa zobudil a zistil, že slniečko je už vysoko na oblohe, rýchlo si obliekol svoj kráľovský plášť a bežal do trónnej komnaty.

Na chodbe, pred komnatou, stál neznámy mladík.

Keď zbadal ponáhľajúceho sa kráľa hlboko sa poklonil a povedal:

„Veličenstvo, prichádzam zďaleka, ale ponáhľal som sa najrýchlejšie ako sa dalo, hneď ako som sa dozvedel, že ma potrebujete.“

Kráľ sa zastavil a prekvapene sa pozrel na mladíka.

„Tak to si sa dozvedel niečo, čo mne asi zabudli povedať. Ja ťa potrebujem?“

„Vaši poslovia prišli do našej krajiny a hľadali detektíva...“ začal úctivo vysvetľovať mladý muž.

„Ty si detektív?“ nenechal ho dohovoriť prekvapený kráľ.

„Áno, veličenstvo. Detektív Sebastián. Najlepší detektív široko-ďaleko.“

„Nuž, nie je ťažké byť najlepší detektív široko-ďaleko, keď široko-ďaleko iný detektív nie je,“ povedal múdro kráľ a spokojne sa usmial nad svojimi slovami.

„Vidím, veličenstvo, že povesti o vašej múdrosti naozaj neklamú,“ uklonil sa úctivo detektív.

Zo svojej komnaty vyšla princezná, ktorá dovtedy všetko pozorovala cez škáru pootvorených dverí a podišla k Sebastiánovi.

„Keď si naozajstný detektív,“ obzerala si ho zvedavo, „tak máš iste aj lupu. Lebo v knihách o detektívoch sa píše, že každý správny detektív má lupu, fajku a notes, do ktorého si stále čosi zapisuje.“

„Vidím princezná, že ste sčítaná a viete toho, o nás detektívoch, naozaj veľa,“ usmial sa Sebastián.

„Ja len, čo som sa dočítala...“ zapýrila sa princezná a chcela niečo povedať, ale kráľ jej nedočkavo skočil do reči.

„Nebudeme sa vari rozprávať tu na chodbe! Poďme do trónnej komnaty, nech môžem vydávať kráľovské rozkazy!“ a hneď sa pobral kam povedal.

Odohnal šaša Jaša leňošiaceho na tróne a sadol si namiesto neho.

Zatlieskaním privolal radcu. Keď sa ubezpečil, že sú v komnate všetci a čakajú čo urobí, naznačil detektívovi aby pristúpil bližšie.

„Začni detektívovať!“ vydal jasný a zrozumiteľný kráľovský rozkaz, a dodal: „Ak nájdeš zlodēja, dostaneš ruku princeznej.“

Prekvapený radca sa k nemu naklonil a šeptom ho zahriakol:

„Veličenstvo, ale veď ste vraveli, že vymyslíte niečo iné!“

„Neboj sa,“ zašepkal kráľ. „Všetko som zariadil.“

„Tak práve toho sa bojím najviac,“ pomyslel si radca a bezmocne pokrčil ramenami.

Kráľ sa znovu otočil k detektívovi:

„Najprv ale urob zlodějovi to čo hovoril radca!“

„Prosím?“ opýtal sa detektív udivene a nechápavo sa pozrel na radcu.

„Veličenstvo má na mysli, že ho máš odhaliť,“ vysvetlil radca.

„Aha,“ pochopil Sebastián. „Veľmi rád,“ uklonil sa kráľovi. „Môžem si teraz prezrieť miesto činu?“

„Môžeš; ale potom už začni odhaľovať,“ povedal veľkoryso kráľ a nervózne sa pomrivil na tróne.

„Veď preto si potrebujem najprv pozrieť miesto činu,“ vysvetlil pokojne detektív.

Kráľ sa na chvíľu zamyslel, a potom povedal:

„Tak si si mal nejaké priniesť. My sme na hrade, jakživ, žiadne miesto činu nemali.“

„Miesto činu je tam, kde sa niečo udialo...“ začal Sebastián znova vysvetľovať.

„Kde sa niečo udialo? Ahá!“ skočil mu kráľ nadšene do reči. „Nuž ja som si všimol, že sa dnes v kráľovskej záhrade udialo to, že dozreli krásne jahody. To bude záhradník asi dosť prekvapený, keď sa dozvie, že jeho záhrada už nie je záhrada, ale miesto činu.“

Detektív Sebastián sa rozhodol, že už nebude radšej nič vysvetľovať a priamo povedal:

„Veličenstvo, počul som, že sa vám stratil zlatý dukát z kráľovskej pokladnice. Potreboval by som nazrieť do miestnosti, v ktorej máte truhlicu s dukátmi.“

„To nie je žiaden problém,“ prikývol kráľ. „Radca ťa tam zavedie, ale tam nič neuvidíš, lebo ten dukát, ktorý niekto ukradol, tam nie je.“

„Ja viem veličenstvo, ale je možné, že tam páchatel zanechal nejaké stopy, ktoré by mi mohli pomôcť.“

„E-e!“ pokrútil kráľ Viliam hlavou. „Ja som tam dnes bol a žiadne stopy tam neboli. Asi si ich ten zlodej zobral aj s tým dukátom.“

Detektív súhlasne prikývol, ale hneď dodal:

„Mohol tam však zanechať, na prvý pohľad, neviditeľné stopy.“

Kráľ sa zamyslel, a potom tiež prikývol:

„Neviditeľné stopy tam zanechal. Dukát, ktorý ukradol, vôbec nie je vidieť.“

„Otecko,“ nevydržala už princezná. „Pán detektív má na mysli napríklad odtlačky prstov. Však?“ pozrela sa na Sebastiána.

„Presne tak princezná. Viete toho naozaj dosť.“

„Ja toho viem tiež naozaj dosť!“ ohradil sa urazene kráľ. „Čo sú to odtlačky prstov?“ opýtal sa.

„Na všetkom čoho sa chytíte, zanecháte po sebe neviditeľný odtlačok prsta,“ vysvetlil detektív.

„Iba ja? A radca nie?“ opýtal sa kráľ takmer urazene.

„Aj radca, veličenstvo,“ upokojil ho Sebastián. „Ale dôležité je, že každý človek má odtlačky prstov iné, takže ľahko zistím, kto sa truhlice dotkol. A tak sa dozviem, kto je podozrivý.“

„Kto je čo?“ udivene hľadel kráľ.

„Podozrivý, veličenstvo. To znamená, kto mohol ten dukát ukradnúť,“ vysvetlil detektív.

„Ahá,“ zatváril sa kráľ chápavo. Chvíľu nad niečím uvažoval, a potom sa naklonil k Sebastiánovi. „A môžem byť aj ja podozrivý?“ zaprosil.

„Vy nie veličenstvo,“ nesúhlasil mladík. „Jednak je tá truhlica vaša a môžete sa jej dotknúť kedy chcete, a jednak sa ten dukát stratil vám. Nemôžete ukradnúť niečo čo je vaše.“

„Čoby som nemohol!“ nahneval sa kráľ. „Som kráľ; keby som chcel, tak si ukradnem hoci aj celý hrad!“ potom však zosmutnel. „Ale to nemôžem... nemal by som kde bývať.“

„Ak dovolíte, šiel by som sa teraz pozrieť do tej komnaty,“ uklonil sa Sebastián.

Zamyslený kráľ len mávol rukou.

„Ako to, že nemôžem byť podozrivý?!“ hundral zlostne.

„Hocikto iný môže, len ja nie?! Keď budem chcieť, tak budem najpodozrivejší zo všetkých!“ a nespokojne odišiel tajnými dverami, o ktorých síce každý na hrade vedel, ale kráľ ich vyhlásil za tajné, lebo sa kdesi dočítal, že každý hrad má mať tajné dvere.

NeNáPADNÉ SLEDovANIE DETEKTÍVa

V komnate zostal len šašo Jašo, ktorý sa spokojne uvelebil na opustenom tróne, a rozhodol sa, že bude robiť to čo zo všetkého robil najradšej, teda nič.

Jašo by vám veru vedel porozprávať ako ťažko sa robí nič. Vždy sa totiž nájde niekto, kto vás pri tom vyrušuje. A úplne najťažšie sa robí nič, keď niekto chce, aby ste robili niečo. Nie inak tomu bolo aj vtedy.

Ešte však ani nestihol začať s ničnerobením, a už vbehol do komnaty radca.

„Kde sú všetci?“ obzeral sa naokolo.

„Nooo... princezná išla tam,“ ukázal šašo na dvere do chodby; „kráľ tamto,“ ukázal na tajné dvere; „a ja som zostal tu. Takže všetci sme... všade.“

„To je vlastne jedno,“ mávol radca rukou. „Hlavne, že ty si tu.“

„Ja som tiež rád, že som tu,“ prikývol Jašo. „Lebo keby som bol niekde inde, tak by som sa asi dosť čudoval čo tam robím, keď som tu.“

„Nemotaj to!“ zahriakol ho radca. Poobzeral sa naokolo a stíšil hlas: „Myslím, že by sme toho detektíva nemali spustiť z očí.“

„To budeme všade chodiť za ním a stále sa budeme na neho pozeráť?“ opýtal sa udivene šašo.

„Nie my,“ pokrútil hlavou radca. „Len ty. Ale pozorovať ho musíš nenápadne!“

Šašo si vzdychol, neochotne vstal z trónu a hundrajúc si čosi popod nos, pobral sa nenápadne pozorovať detektíva.

Detektív zatiaľ opatrne chodil po neveľkej komnate, v ktorej boli v skriniach a na policiach uložené najvzácnejšie vzácnosti celého kráľovstva.

Bola tam náhradná kráľovská koruna, ktorú kráľ používal vždy kým niekto našiel kde zabudol svoju pravú kráľovskú korunu.

Bola tam krásna kryštálová váza plná zlatých, strieborných, ale hlavne sklenených dúhových guľôčok, ktoré kedysi kráľ vyhral od susedného kráľa.

Bol tam drevený, hojdací koník, na ktorom sa kráľ Viliam učil jazdiť na koni, tak si viete predstaviť ako to asi vyzerá, keď sa ide niekam len tak previezť na naozajstnom koni.

V strede komnaty stál kamenný stĺp a pri ňom ležala veľká zdobená truhlica plná zlatých dukátov... teda úplne plná nebola, lebo ako vieme, jeden dukát tam chýbal.

A práve túto truhlicu si detektív pozorne prezeral lupou, keď do komnaty vošiel Jašo.

Potichu si popískoval, ruky mal za chrbtom, prechádzal sa po miestnosti, a tváril sa, že si detektíva vôbec, ale vôbec, nevšima.

Sebastián na šaša chvíľu mlčky hľadel, a napokon sa opýtal:

„Ty ma nenápadne sleduješ?“

Šašo od prekvapenia otvoril ústa a začal koktať:

„Ja som... ja vlastne... to ma radca poslal... ja...“ potom sa však s úctou zahľadel na detektíva. „Ty si naozaj dobrý detektív! Ako si ma tak rýchlo odhalil?“

„Pozrel som sa na teba,“ vysvetlil pokojne detektív. „Keď ma chceš nenápadne pozorovať, nesmiem ťa vidieť,“ dodal.

„A ty dokážeš detektívovať so zatvorenými očami?“ opýtal sa šašo udivene.

„Tak som to nemyslel,“ pokrútil hlavou detektív. „Musíš sa schovať... alebo zamaskovať.“

„Zamaskovať?“ opýtal sa nespokojne Jašo, lebo to znamenalo, že by mal niečo urobiť. „A keby som sa zamaskoval za šaša?“ opýtal sa nadšene, hrdý na svoj nápad.

„Ale ty si šašo. Musíš si vymyslieť niečo iné.“

„Niečo iné! To sa ľahko povie!“ zahundral Jašo. Zrazu mu však niečo napadlo. „Veríš na strašidlá?“ opýtal sa tajomne.

„Nie. Strašidlá nie sú,“ odpovedal pokojne Sebastián.“

„Ani hradné?“ opýtal sa prekvapene Jašo.

„Ani hradné. A aké by ešte mali byť?“ čudoval sa teraz pre zmenu detektív.

„No predsa pivnicové, povalové, podposteľové, a čo ja viem aké ešte všelijaké existujú.“

„Ani také, ani onaké. Strašidlá jednoducho nie sú.“

„A keby si nejaké stretol? Hmm???“

„Tak by som aj tak neveril,“ pokrútil detektív hlavou. „Neveril by som ani vlastným očiam.“

„Naozaj?“ potešil sa šašo a vybehol z komnaty.

Detektív si uľahčene vydýchol a pokračoval v prezeraní komnaty a v hľadaní stôp. Sotva si však stačil urobiť do notesa zopár poznámok, do komnaty vošlo strašidlo. Teda presnejšie duch. Ale úplne najpresnejšie, biela plachta s dierami namiesto očí, pod ktorou bol šašo Jašo.

Duch pomaly podišiel k stĺpu, oprel sa oň rukou a zadíval sa na detektíva. Ten si ho však vôbec nevšimol, a ďalej si prezeral zámok na truhlici, stopy v prachu na zemi, pozorne si prezrel aj kľúčovú dierku na dverách do komnaty...

Strašidlo bolo očividne spokojné.

Práve keď detektív Sebastián lupou prezeral okraj okna, vošla do komnaty princezná.

„Tak čo pán detektív; zistil si niečo?“ opýtala sa veselo.

„Áno,“ odpovedal Sebastián pokojne a tajomne dodal: „Myslím, že som objavil niečo veľmi zaujímavé.“

Princezná sa obzerala po miestnosti, a zrazu si všimla ducha opierajúceho sa o stĺp.

„A čo to máš za pomocníka?“ opýtala sa s úsmevom.

„To je šašo prezlečený za strašidlo,“ odpovedal pokojne Sebastián. „Nenápadne ma sleduje.“

Jašo zo seba nahnevane strhol plachtu a zamračil sa na detektíva.

„Ako to, že ma vidíš?! Vravel si, že keby si videl strašidlo, tak nebudeš veriť vlastným očiam!“ Zlostne hodil plachtu na zem, a ešte zlostnejšie odišiel z komnaty. Na chodbe bola počuť už len ozvena jeho nahnevaného hlasu:

„Ako mám nenápadne pozorovať niekoho, kto sa na mňa stále pozerá!“

ZÁHADNÝ ZLODEJ

Kráľ Viliam sedel na tróne a snažil sa tváriť čo najkráľovskejšie. Dozvedel sa, že detektív si už pozrel miesto činu, a možno už aj vie kto je zlodej.

Nechal by Sebastiána najradšej čakať na chodbe čo najdlhšie, aby mu ukázal, že on je kráľ, a môže nechať čakať každého tak dlho ako sa mu zachce, ale bol priveľmi nedočkavý.

„Nech vojde detektív!“ zakričal na strážu stojace pred dverami.

Sebastián predstúpil pred kráľa a uklonil sa.

„Tak teda; čo si zistil?“ opýtal sa Viliam, tváriac sa, že vôbec nie je nedočkavý.

„Presne ako som predpokladal,“ začal pokojne vysvetľovať detektív. „Na kráľovskej pokladnici je plno odtlačkov vášho veličenstva. Ako som však už povedal, vaše veličenstvo nie je podozrivé.“

Zamračený kráľ Viliam sa nespokojne zamrvil.

„Na truhlici,“ pokračoval Sebastián, „som však našiel aj odtlačky prstov kráľovského radcu, šaša a odtlačky mačacích labiek.“

„To je ohromné!“ nevydržal už mlčať nahnevaný kráľ. „Radca, šašo, ba dokonca aj kocúr Mico, ktorý tam chodí spávať, môžu byť podozriví! Len ja; hoci som kráľ, nie!!!“

„Ani princezná nie je podozrivá, veličenstvo,“ snažil sa upokojiť kráľa Viliama detektív.

„Ešte že aspoň to!“ kývol spokojne kráľ hlavou, no hneď sa prekvapene zarazil. „A ona prečo nie je?“

„Jej odtlačky som na truhlici nenašiel,“ vysvetlil stručne Sebastián.

„Vidíš?!“ pozrel sa kráľ posmešne na svoju dcéru. „Keby si nebola lenivá a občas sa truhlice chytila, mohla si byť tiež podozrivá.“

„Môžem teraz položiť podozrivým niekoľko otázok?“ opýtal sa Sebastián kráľa Viliama.

„Pravdaže, veď si detektív,“ dovolil mu veľkoryso.

„Tak teda, začneme od vás,“ pozrel sa Sebastián na radcu stojaceho pri okne. „Vedeli by ste mi povedať, pán radca, ako sa dostali vaše odtlačky na kráľovskú truhlicu?“

„Ja viem! Ja viem!“ hlásil sa nadšene kráľ.

„Veličenstvo; prosím...!“ zahriakol ho detektív.

„V kráľovskej truhlici je odložená aj kráľovská koruna a žezlo,“ začal vysvetľovať radca. „Vždy keď na náš hrad zavíta niektorý zo susedných kráľov, tak ma veličenstvo pre oboje pošle.“

„Presne to som chcel povedať aj ja!“ zahundral nespokojne kráľ.

„A teraz ty šašo!“ otočil sa detektív na Jaša. „Ako sa na truhlicu dostali tvoje odtlačky?“

„Ja...“ začal habkať zaskočený Jašo. „Ja som raz išiel, len tak náhodou, okolo a hovorím si, keď už na tej truhlici môžu byť každého odtlačky, prečo by tam nemohli byť aj moje... a tak som...“

„Lepšiu výhovorku nemáš?“ opýtal sa Sebastián pokojne.

„Nemám,“ odpovedal Jašo úprimne a prosebne sa pozrel na kráľa. „Veličenstvo...!“ zaprosil.

Kráľ Viliam sa nespokojne ošíval na tróne, napokon vstal a podišiel k Sebastiánovi.

„Počúvaj detektív,“ zašepkal. „Nedalo by sa to urobiť tak, že by šašo nemusel odpovedať?“

„Nedalo veličenstvo. Musím vypočuť každého.“

„Hmm; ja som si to hneď myslel,“ zahundral kráľ sklamane. „A detektívovi sa vždy musí hovoriť pravda?“ opýtal sa ešte s nádejou.

„Áno veličenstvo,“ prikývol detektív. „Dobrý detektív aj tak každé klamstvo odhalí.“ Potom sa opäť pozrel na Jaša, a zatváril sa detektivovsky vážne. „Takže šašo, ako to bolo?“

„Nuž... ja... mne... mňa...“ koktal Jašo

„Jamnemňa?“ opýtal sa Sebastián prísne. „Čo je to jamnemňa?“

„Mňa dnes ráno poslal pán kráľ, aby som z truhlice zobral deväť zlatých dukátov.“

„Deväť dukátov?“ pozrel sa detektív prekvapene na kráľa, lenže ten sa tváril, že v komnate vôbec nie.

Sebastián sa teda otočil k Jašovi:

„Prečo práve deväť?“

„Lebo...“ hovoril opatrne vystrašený šašo. „Radca povedal, že ruka princeznej je za nájdenie jedného strateného dukátu priveľa... tak veličenstvo vymyslelo, že keď už máš za detektívovanie dostať ruku princeznej, tak nech je to aspoň za desať nájdených dukátov... a desať dukátov sa aj lepšie pamätá,“ dodal ešte Jašo, takmer šeptom.

„Nuž dobre; verím ti,“ prikývol Sebastián.

„Ďakujem vám, vaša jasnosť, pán detektív!“ ukláňal sa vďačne Jašo.

„Takže stále zostáva objasniť záhadu, kto zobral ten prvý dukát,“ zdvihol Sebastián dôrazne prst a začal sa zamyslene prechádzať po komnate. Kráľ, princezná, radca i šašo ho s napätím sledovali.

Detektív Sebastián sa napokon zastavil, z vrečka vytiahol svoj notes a povedal:

„Zopakujme si teda čo už vieme.“ Chvíľu hľadel na svoje poznámky v malom detektívovskom notese. „Zámok na dverách od komnaty s truhlicou je nepoškodený. Okienko do komnaty je príliš malé, aby sa ním dostal niekto dnu...“

„Nechcem žalovať,“ prerušil ho kráľ Viliam, „ale kocúr Mico cez neho chodí.“

„V každom prípade,“ uvažoval Sebastián, „je isté, že prvý dukát ukradol niekto z obyvateľov hradu.“ Chvíľu listoval vo svojom zápisníku, až napokon našiel čo hľadal.

„Pán kráľ dukáty neukradol, lebo sú jeho, a keby si z nich zobral, nebola by to krádež,“ uvažoval nahlas detektív.

Kráľ Viliam už prestal byť namrzený, že nie je podozrivý, ba naopak, spokojne prikývol.

„Princezná dukáty tiež nemohla zobrať,“ pokračoval Sebastián. „Lebo na truhlici sa nenašiel ani jediný odtlačok jej prsta.“

Princezná Nika sa zatvárila, akoby chcela povedať: „Ja som to vedela už od začiatku.“

„Radca mohol ísť do truhlice kedykoľvek,“ podišiel detektív k radcovi, „no nikdy sa nič nestratilo. Prečo by teda ukradol jediný dukát?“

Radca súhlasne prikývol.

„Šašo,“ ukázal detektív notesom na Jaša, ktorý vystrašene vykúkal spoza trónu, „zobral z pokladnice len to, čo mu prikázalo jeho veličenstvo, takže to tiež nebola krádež.“

Šašo si vydýchol, a z toľkého napätia na chvíľu omdlel.

„A kocúr Mico,“ ukázal Sebastián cez okno na kocúra, ktorý si spokojne vrnel v slnečných lúčoch na záhradnej lavičke, „chodí do kráľovskej pokladnice len spávať. A navyše; načo by bol kocúrovi zlatý dukát?“

„Možno si chce niečo kúpiť v obchode pre mačky. V meste som jeden taký videl,“ tváril sa kráľ Viliam, že tiež vážne uvažuje.

Detektív Sebastián si však jeho slová nevšimol, zatvoril svoj notes a pozrel sa znovu na všetkých prítomných:

„Takže, všetci majú alibi.“

„Čo majú?“ opýtal sa udivene kráľ.

„Alibi,“ povedal Sebastián.

„Aj ja?“

„Áno veličenstvo, aj vy.“

„Konečne mám aj ja niečo, čo majú ostatní!“ usmial sa kráľ Viliam spokojne. Ale hneď sa pozrel na detektíva. „A čo to vlastne mám?“

„Alibi, veličenstvo, je dôkaz o tom, že je človek nevinný. Že nič zlé neurobil.“

„Ale kto je potom zlodej, keď sú všetci alibi... teda... nevinní?“ teraz už ničomu nerozumel kráľ.

„Nuž; zostáva už len jediný kto to mohol urobiť,“ povedal úplne vážne detektív Sebastián. „Máte na hrade plyšového medveďa?“

„Prosím???“ opýtal sa prekvapene kráľ Viliam, a veru taký prekvapený vari ešte nikdy pred tým nebol.

„Princezná má plyšového medveďa!“ žaloval rýchlo, spoza trónu, Jašo. „Dostala ho od kráľa, ako darček, ešte keď bola malá. Pamätám si to.“

„Žalovať sa nemá, šašo!“ okríkol ho radca. „A ešte na princeznú,“ pokrútil pohoršene hlavou.

„Ja nežalujem na princeznú, ale na jej plyšového medveďa,“ bránil sa Jašo.

„Nechcete hádam povedať, že ten dukát ukradol plyšový medveď?!“ neprestával sa čudovať kráľ.

„Iná možnosť nie je,“ pokrčil Sebastián ramenami. „Odtlačky jeho labiek sú totiž na truhlici tiež.“

Kráľ Viliam sa zamyslel, no napokon sa nahnevane zamračil.

Zatlieskal najsilnejšie ako vedel a zakričal:

„Stráže! Privedte plyšového medveďa!“

Vypočúvanie Plyšového Medveďa

„Okamžite sa priznaj! Ako sa dostali tvoje odtlačky na moju kráľovskú pokladnicu?“ kričal kráľ Viliam na plyšového medveďa, sediaceho na stoličke uprostred trónnej komnaty.

Medveď však zanovito mlčal, nevšimal si ani kráľov hnev, len hľadel kamsi pred seba, ako to vedia len plyšové medvede.

„Okamžite mi odpovedz!“ kričal Viliam.

„Veličenstvo,“ upozornil kráľa opatrne radca. „Rozprávate sa s plyšovým medveďom.“

„Keď on môže kraďnúť moje dukáty, tak ja sa s ním môžem rozprávať! Som predsa kráľ!“

„Lenže on vám toho veľa nepovie.“

„To vidím. Ale ja už mu ten jeho plyšový jazyk rozviažem. Nechám ho zatvoriť do hladomorne a uvidíš, že sa prizná. Ja mám času dosť.“

„Plyšové medvede nejedávajú, veličenstvo. Hladomorňa nepomôže,“ zašepkal radca.

„Tak ho dám zavrieť do smädomorne! Smädný býva každý!“

„Myslím, že plyšové medvede nebývajú ani smädné,“ pokojne vysvetľoval radca.

„Tak čo bývajú plyšové medvede?“ opýtal sa zúfalo kráľ.

„Plyšové medvede bývajú z plyšu,“ odpovedal radca.

„Máme na hrade nejakú plyšomornu?“ opýtal sa po chvíli uvažovania kráľ Viliam.

„Nie, nemáme,“ pokrútil hlavou radca, a vôbec by ho neprekvapilo, keby kráľ rozkázal plyšomornu okamžite postaviť.

„Tak čo s ním mám robiť?“ opýtal sa bezradný kráľ.

Vtedy k plyšovému medveďovi pristúpil Sebastián, a veľmi prísne povedal:

„Navrhujem, aby sme mu odtrhli hlavu, veličenstvo.“

„To nie!!!“ pribehla s krikom princezná, a skryla maca v náručí. „Dajte môjmu macovi pokoj! On nič neukradol!“

„Ale dcérenka,“ pozrel sa kráľ nechápavo na Niku. „Detektív ho predsa odhalil.“

„Nič neodhalil!“ odvrkla nahnevane princezná.

Detektív Sebastián sa usmial a otočil sa na kráľa:

„Veličenstvo; princezná má pravdu. Ja som povedal len to, že na truhlici sú odtlačky jeho labiek.“

„A to znamená čo?“ nechápal kráľ Viliam.

„To znamená, že by vám princezná chcela asi niečo povedať,“ pozrel sa Sebastián na Niku.

„Nič nechcem povedať!“ zahundrala zlostne princezná.

„Dobre,“ usmial sa Sebastián, „tak to poviem ja,“ a začal vysvetľovať:

„Kým som neprišiel vyšetrovať krádež na vašom hrade, ako som zistil, nikto z vás ani netušil, že existuje niečo také ako odtlačky prstov...“

„Náhodou...“ skočila mu do reči princezná, ale hneď sa zarazila a nahnevala sa sama na seba, že nebola ticho.

„Presne tak,“ usmial sa detektív Sebastián. „Jediný kto vedel, že existujú odtlačky prstov, bola princezná. Z jej otázok som pochopil, že prečítala už nejednu detektívnu knihu.“

„No a?!“ odvrkla Nika.

„Tiež som si všimol,“ pokračoval Sebastián, „že na vašom hrade nikto nenosí rukavice.“

„Ani ja?“ opýtal sa nespokojne kráľ Viliam.

„Ani vy veličenstvo,“ pokrčil detektív ramenami. „Vo vašom kráľovstve je stále pekne a teplo, takže mám dokonca dojem, že u vás rukavice ani nepoznáte.“

„Všetko poznáme!“ zamračil sa kráľ. „A až zistím čo to je, bude to mať na hrade každý.“

Sebastián pokračoval:

„Princezná však vedela, že ak nechce zanechať po sebe odtlačky prstov, musí truhlicu otvoriť inak. A tak zobrala svojho plyšového medveďa a otvorila truhlicu jeho labkami. Je tak princezná?“

„No a čo?!“ otočila sa k nemu princezná chrptom a líca mala nafučané.

„To neviem,“ povedal pokojne detektív Sebastián. „Ja som mal len zistiť, kto ukradol z kráľovskej pokladnice zlatý dukát. A to som urobil. Prečo ste ten dukát zobrali, to viete len vy.“

V trónnej komnate sa zrazu rozhostilo ticho. Také veľké ticho, že keby sa to dalo, povedal by som, že ho bolo počuť.

„Ako si dovoľuješ hovoriť niečo také o mojej dcére?!“ začal zrazu kričať nazlostený kráľ. „Ešte dnes nechám na hrade postaviť detektívomorňu a dám ňa do nej zavrieť, že... že...“ v hneve mu nič neprichádzalo na um, tak sa naklonil k radcovi, a šeptom sa ho opýtal:

„Čo mám povedať?“

„Nič veličenstvo.“ poradil mu radca.

„Správne,“ prikývol spokojne kráľ Viliam, a znovu sa otočil na Sebastiána. „Dám ňa do nej zavrieť, že nič!“ na moment sa zamyslel nad vlastnými slovami: „To je nejaká čudná vyhrážka.“

„Nedáš otecko,“ prerušila ho s úsmevom princezná. „Sľúbil si, že keď detektív vypátra kto zobral zlatý dukát, dáš mu za odmenu moju ruku. Takže bude svadba.“

„Ale to predsa... to ja som len tak...“ snažil sa kráľ niečo povedať.

„V knihách som sa dočítala, že detektívi sú múdri, všeličo vedia a všetko vidia. A presne takého chcem. Nie nejakého hlúpeho Jana, čo dokáže akurát tak zabiť draka.“

„A preto si zobrala z pokladnice ten zlatý dukát?“ snažil sa rozmýšľať kráľ.

„Ako som ťa mala inak prinútiť, aby si nejakého detektíva do nášho kráľovstva zavolať?“

Kráľ chvíľu hľadel kamsi do steny, vyzeralo to dokonca, že zamyslene, až sa napokon otočil na radcu a opýtal sa: „Ty tomu rozumieš?“

„Áno veličenstvo,“ odpovedal usmievajúci sa radca.

„Aj ty tomu rozumieš?“ otočil sa kráľ na šaša.

„Ja tiež veličenstvo,“ usmial sa Jašo.

„A ja?“ opýtal sa kráľ Viliam, pozrel sa na plyšového medveďa v rukách princeznej, a zdalo sa mu, že aj on sa usmieva.

KONIEC